

[Finansministeren.]

skattepolitikken er som allerede nævnt ikke en statsfinansiel betragtning, men en mere omfattende vurdering af den økonomiske situation.

Som det er blevet fremhævet adskillige gange tidligere — ikke mindst ved fremlæggelsen af nationalbudgettet og ved finanslovedebatten i marts i år —, er hovedproblemet for dansk økonomisk politik i disse år at finde det rette balancepunkt mellem flere forskellige hensyn, som til en vis grad kan betegnes som modgående. Det er et af hovedsynspunkterne for regeringen — et synspunkt som vist deles af den langt overvejende del af befolkningen —, at beskæftigelsen må holdes på et højt og stabilt niveau. Vi vil sætte alt ind på at forhindre en ny stigning i arbejdsløsheden.

Samtidig hermed er det imidlertid nødvendigt at tage hensyn til landets valuta-situation, og det er velkendt, at Danmarks økonomiske struktur er sådan, at høj produktion og beskæftigelse skaber tendenser til øget valutaforbrug. Ved at bremse produktion og beskæftigelse kan man utvivlsomt modvirke tendensen til øget underskud på betalingsbalancen overfor udlandet —, men man kører da fra den ene grøft over i den anden. Det gælder derfor om at finde det rette balancepunkt mellem disse to hensyn; det må bl. a. ske ved at forbedre dansk produktions konkurrenceevne og udvikle de industrier og andre erhverv, som stiller mindre krav om udenlandsk valuta, eller som direkte kan indtjene fremmed valuta.

Ud fra denne betragtning må altså genopbygningen føres videre, for at vi på længere sigt kan skabe et solidt grundlag for høj produktion og beskæftigelse indenfor de valutariske forudsætninger, vi har at regne med.

Hensynet til genopbygningens fremme fører os imidlertid ind i en ny afvejen af modgående hensyn: en hastig genopbygning betyder, at en større del af landets nationalindkomst må anvendes til investering, hvilket igen medfører, at der bliver mindre til rådighed for forbrug.

Således var problemstillingen ved tilrettelæggningen af den økonomiske politik i marts måned, og der er i princippet ikke sket nogen ændring heri; regeringen finder da heller ikke anledning til at ændre sin målsætning for den økonomiske politik. Der er imidlertid sket visse ændringer i vilkårene, og det er disse ændringer, som gør det berettiget på nærværende tidspunkt at fremsætte skatteforslag af så omfattende karakter som de foreliggende.

For det første har den skærpede inter-

nationale situation medført en yderligere forværring i vort bytteforhold overfor udlandet, og det håb, vi i foråret havde grund til at nære, om, at en forbedring af prisrelationerne kunne indtræde, må efter den seneste udvikling opgives. Prisstigningerne på vore importvarer har fremskyndet trækket på vore disponible valutaeserver og således nødvendiggjort både en direkte stramning af valutaforbruget og en indirekte stramning over en vis forbrugsbegrænsning. For det andet har de internationale begivenheder gjort det ønskeligt at fremskynde udbygningen af vor forsvarsordning. De forelagte bevillinger betyder, at der lægges beslag på en større del af arbejdskraften og råvarerne til militære formål, og dette griber selvsagt ind i hele den økonomiske balance på et tidspunkt, hvor vi har i realiteten fuld beskæftigelse og en anspændt valutaisituation.

Endelig må jeg fremhæve, at arbejdsløsheden siden forårets drøftelse af de økonomiske problemer er blevet væsentligt reduceret, således at hensynet til beskæftigelsens opretholdelse tillader større bevægelsesfrihed i dag end dengang, medens hensynet til valutastillingen nu vejer tungere.

Heraf følger, at regeringen i dag må anse det for ikke blot forsvarligt, men også for ubetinget nødvendigt, at der gennemføres en finanspolitisk stramning. Såfremt vi undlod at gennemføre denne stramning og nøjedes med at søge dækning for de direkte merudgifter i forbindelse med forsvarsberedskabet, ville det blive nødvendigt at gennemføre en væsentlig kraftigere stramning af importreguleringen og eventuelt at supplere denne med andre direkte restriktioner, f. eks. rationeringer, og der ville endvidere fremkomme et betydeligt inflatorisk pres, som måtte få meget uheldige virkninger på pris- og omkostningsniveauet her i landet.

Jeg er på det rene med, at der i det høje ting vil rejse sig røster for dels, at vi ikke er gået vidt nok med de forbrugsbegrænsende afgiftsforslag, dels at vi er gået for vidt. Jeg vil gerne sige, at regeringen meget nøje har overvejet spørgsmålet, og resultatet af disse overvejelser er altså blevet, at vi anser det forelagte skattekomples for at være det, den nuværende økonomiske situation nødvendiggør.

Jeg har nok set, at man i pressen har nævnt langt større tal som sandsynlige. Men når jeg tænker på forårets debat om skatter og afgifter, hvor det jo ikke var stramning, men lettelser, man forlangte, så vil jeg skønne, at regeringens forslag ligger på et størrelsesniveau, som ikke blot